

מאורות אל העבר

יד טבת תשח | 27/12/1947

"הפאן יורק", ויקיפדיה, נחלת הכלל

הפאנים

המבצע עלה על כל דמיון. שתי אוניות ענק (שכנונו "הפאנים") נקבעו ביעדרת חברות קש בארצות הברית, והגיעו לנמל אירופה במגמה לאפשר את מבצע העפלה הגדול ביותר. גם כוח קומנדו בריטי שהוביל באחת האוניות בנמל וניצח לא מנע את הגעתן לרומניה ואת עלייתם של לפחות חמישים עשר אלף מעפילים שהגיעו באחת עשרה רכבות ייעודיות מרחבי אירופה לאוניות. הבריטים לחזו על האמריקאים לעצור את הפלגה בטענה שהאוניות מביאות לארץ המוני קומוניסטים, והלחץ האמריקאי אילץ את ראשי התנועה הציונית, שלא שוו להתעמת עם האמריקאיםعرب החלטת האו"ם על החלוקה, להורות על ביטול המבצע. אנשי השטח של העפלה שהיו כבר עוסקים בהעלאת אלפי מעפילים ועשרות טונות של ציוד לאוניות סיירבו, וב"ד בטבח תש"ח (27.12.1947) יצאו שתי האוניות שנקראו מעתה "עצמאות" ו"קיבוץ גלויות" לדרך. כדי למנוע התנגשות דמים, ממנה חששו גם הבריטים שידעו על אלף האלוות שחולקו למעפילים, הגיעו מפקדי הספינות להסכמה עם הבריטים כי האוניות יגיעו לקפריסן וכי הבריטים לא יחרימו אותן, כנהוג. לאחר קום המדינה עלו אלפי המעפילים לארץ.

לאירועים נוספים בקרו אותנו:
history.orot.ac.il

